

Mattilsynets arbeid med Plattform og Forsknings- og utvikingsfond for alternativer til forsøksdyr

Espen Engh
Seniorrådgiver, Mattilsynet

Stortingsmelding nr 12 (2002-2003)

- "Landbruksdepartementet vil bidra til at det opprettes en nasjonal plattform, et kompetansesenter, for alternativer til bruk av dyr i forskning..."
- **Næringskomiteens innstilling:** "komiteen ber Regjeringen følge opp etableringen av en nasjonal plattform med et forsknings- og utviklingsfond etter mønster av svensk modell."

Midlertidig plattform 2004-05

- Samarbeidsavtale mellom NVH og MATTILSYNET om etablering av midlertidig nasjonal plattform for alternativer til dyreforsøk 2004 – 2005.
- Formål: skal sikre at det legges grunnlaget for etablering av en midlertidig nasjonal plattform for alternativer til dyreforsøk.
- Økonomisk ramme: kr. 1.000.000,- + mva over 2 år.

Midlertidig plattform 2004-05

Oppdraget:

- Legge grunnlag for etablering av en midlertidig plattform for alternativer til dyreforsøk i tråd med ecopas definisjon.
- **Innhente informasjon fra eksisterende plattformer om deres arbeidsmåte, bl.a. med tanke på etableringen av et statlig, politisk uavhengig, fond for alternativer**
- **Identifisere områder i Norge hvor det er spesielle behov for å innføre de tre R'ene (Replace, Reduce, Refine) i forbindelse med dyreforsøk.**
- **Samle og kunngjøre retningslinjer for dyreforsøk, samt identifikasjon av områder hvor Norge trenger flere retningslinjer**

Midlertidig plattform 2004-05

Oppdraget:

- Stimulere til harmonisering og kvalitetsheving av opplæring i forsøksdyrlære i Norge
- Stimulere til økt kunnskapsutveksling om fisk som forsøksdyr, bl.a. ved å arrangere et internasjonalt konsensusmøte om harmonisering av retningslinjer for stell og bruk av fisk i forsøk
- Bistå arbeidsgruppene som skal utarbeide ny dyrevernlov og oppdatere Forskrift om forsøk med dyr
- Gjøre resultatene av dette arbeidet lett tilgjengelige for brukere av forsøksdyr

Midlertidig plattform 2004-05

Rapportering:

- **Kortfattet rapport om framdriften i arbeidet legges fram for oppdragsgiver 01.04.05 og 01.08.05.**
- **Full aktivitetsrapport med økonomisk oversikt innen 31. desember 2005.**

Midlertidig plattform 2006

Fornyhet samarbeidsavtale mellom NVH og MT om videreføring av midlertidig plattform.

Økonomisk ramme: kr 550.000,- inkl. moms.

Rapportering hvert tertial.

Midlertidig plattform 2006

Oppgaver:

- fortsette plattformarbeid slik det er skissert i sluttrapporten for 2005.
- gjøre resultatene av dette arbeidet lett tilgjengelige for brukere av forsøksdyr.
- foreta faktautredninger på oppdrag fra Forsøksdyrutvalget som grunnlag for utvalgets prinsippavgjørelser.

Midlertidig plattform 2006

Oppgaver:

- videreutvikle den midlertidige plattformen med sikte på etablere en permanent plattform for alternativer til dyreforsøk, godkjent av *ecopa*.
- foreslå driftsformen for et forsknings- og utviklingsfond for alternativer til dyreforsøk, og gjennomføre en vurdering av hvordan det tilsvarende svenske fondet er organisert og hvordan det fungerer i praksis.
- foreslå apparatet for fondet slik at kapital kan tilføres samt potensielle finansieringskilder.
- arrangere en konferanse for å drøfte retningen som plattformen og fondet skal ta i fremtiden.

Oppdrag om permanent plattform

Brev fra LMD til MT 12.05.06:

”Intensjonen om å etablere en permanent plattform for alternativer til dyreforsøk står fast, og det kan være aktuelt å etablere en slik plattform fra 01.01.2007.”

”LMD ber Mattilsynet om å:

- gi en konkret tilrådning om hvordan en permanent plattform eventuelt kan etableres**
- gi tilrådning om hvordan plattformen kan finansieres**
- framsette forslag om driftsmessig ansvar for plattformen.”**

Oppdrag om permanent plattform

Tilrådning om etablering av permanent plattform:

- *Organisering i henhold til ecopas definisjon, bl.a.*
 - fire interessentgruppene offentlig forvaltning, industri, dyrevernorganisasjoner og forsknings- og undervisningsmiljøer skal være representert.
 - beslutninger bør fattes v.h.a. konsensus.
- **Stiftelse med en grunnkapital på kr 100.000,-. Styre med åtte personer, to fra hver av de fire interessentgruppene.**
- **Representantskap bestående av individuelle medlemmer og firmamedlemmer for de tre interessentgruppene utenom forvaltningen.**
- **Fast sekretariat for plattformen: 1 faglig årsverk (seniorrådgiver) samt ½ årsverk til sekretær.**
- **Interimsstyre i oppstartfasen.**

Oppdrag om permanent plattform

Tilrådning om plattformens finansiering:

Eksempel på budsjett 1. driftsår

Utgifter:

- Grunnkapital stiftelse kr. 100.000
- Årlige driftsutgifter, inkl. lønn sekretariat: kr. 1.000.000

Inntekter:

- Firmamedlemskap: 20 firmaer á kr. 5.000 kr. 100.000
- Individuelt medlemskap: 40 á kr. 250,- kr. 10.000

Det forutsettes at plattformen også på sikt i hovedsak må finansieres v.h.a. statlige bevilgninger.

Sponsormidler fra organisasjoner og næringslivet - ?

Oppdrag om permanent plattform

Forslag om driftsmessig ansvar for plattformen:

- **Norges veterinærhøgskole**

Oppdrag om forsknings- og utviklingsfond

Brev fra LMD til MT 21.06.06

”ber MT komme med en tilsvarende vurdering vedrørende opprettelsen av et forsknings- og utviklingsfond som MT har gjort for etableringen av plattformen.”

Oppdrag om forsknings- og utviklingsfond

Den svenske modellen

to finansieringskilder for forskning på alternativer til dyreforsøk:

- Stiftelsen **Forskning utan Djurforsök**; et privat fond som deler ut ca. SEK 1,5 millioner pr. år. Drifter den svenske plattformen.
- **Årlige bevilgninger** fra den svenske stat samt legemiddelfirmaet Astra Zeneca. Staten bidrar med ca. 90% av midlene, i 2007 ca. SEK 10 millioner

Oppdrag om forsknings- og utviklingsfond

Forslag til organisering:

”I Norge, der man foreløpig verken har en permanent plattform, private fond av betydning eller et statlig fond, vil det være en betydelig rasjonaliseringsgevinst ved å samorganisere plattformen og fondet. ”

Oppdrag om forsknings- og utviklingsfond

Forslag til finansieringsmodell for fondet

En kombinasjon av:

- 1) **et rent fond** i tradisjonell forstand med avsetning av en grunnkapital og årlig utdeling av renteavkastningen.
- 2) en **forskningsstøtte** lik den statlige svenske ordningen med utdeling av midler fra årlige bevilgninger.